

Fra krigsflygtning til nyudklækket student

ZAINAB AHMADI KOM TIL DANMARK SOM ULEDSAGET FLYGTNING FRA AFGHANISTAN SOM 14-ÅRIG. NU ER HUN STUDENT OG HAR SØGT IND PÅ MEDICINSTUDIET I AARHUS. HUN VIL TILBAGE TIL AFGHANISTAN MED LÆGER UDEN GRÆNSER OG GØRE EN FORSKEL I SIT HJEMLAND. FOTO: MORTEN PAPE

I disse dage bliver studenter over hele landet udklækket. Sidste flok fra Horsens Gymnasium og HF på Højen 1 er i gang med afgangseksamener, og blandt dem er 20-årige Zainab Ahmadi. Det er fem år siden, hun kom til Danmark som uledsaget flygtning. Nu har hun fået huen og er på vej på medicinstudie i Aarhus.

Dorthea Dittmer dordi@jfmedier.dk
Barrit/Horsens:

Zainab er 14 år, hendes søster er 13. Det er sommeren 2015, og det er aften. Pigerne sidder i et værelse sammen med deres tvillingesøstre på 11 og deres mor. De kan høre, hvordan der er tumult og slåskamp i gæsteværelset. De kan høre, at deres far bliver slået. Pludselig kommer en af

talebangerne ind og griber Zainab og hendes søster i håret og slæber dem ind i gæsteværelset til faren.

"Enten siger du ja til at arbejde for os, ellers slår vi dine to døtre ihjel", lød beskeden.

- Jeg var ikke bange for at dø. Det hårdeste var at se min far med blod i ansigtet. Når man vokser op i et land med krig, så ved man, at det kommer til at ske. Man har ikke håbet på livet, man kan kun håbe på at overleve.

Sådan fortæller 20-årige Zainab Ahmadi på flydende dansk en varm torsdag i Horsens, mens studenterhuen ligger knitrende ny ved siden af hende på bordet.

Hendes far var lastbilchauffør i Afghanistan, og Taleban ville have ham til at transportere ulovlige våben i sin lastbil. Med sine døtres liv på spil havde han intet andet valg end at sige ja. Det var den aften, hele familien flygtede fra Afghanistan mod et bedre liv i Europa.

Ville gå i skole

Zainab er vokset op i det nordlige Afghanistan, og hun beskriver opvæksten i det krigshærgede land som hård og barsk, men også god og iblandt et folk med store hjerter og gæstfrihed.

- Det er meget urealistisk. Når jeg fortæller om mit liv, er det næsten som en film. Der har altid været krig. Taleban har haft magten siden 1996, og det har blandt andet betydet, at kvinder ikke måtte gå ud. Kvinder skulle være hjemme, giftes og føde børn.

Heldigvis ville Zainabs far det anderledes for sine døtre.

- Jeg gik i skole indtil 7. klasse. I vores landsby var min familie den eneste, som sendte deres piger i skole. Jeg kommer fra en åbensindet familie, hvor min far ønskede, hans børn skulle gå i skole. Det er ikke kun ligestilling mellem kønnene, som adskiller Danmark fra Afghanistan. Her er lyskryds, fodgængerovergange, kiss'n'ride og skolepatruljer lig med sikker skolevej, et privilegium Zainab aldrig oplevede i sin barndom.

- Jeg vidste, at hver gang jeg forlod hjemmet, var det farligt. Pigeskoler blev brændt ned, og hvis Taleban så piger i skoleuniformer, blev pigerne stoppet og fik hældt syre i ansigtet eller truet på livet, fortæller hun med et bestemt blik i øjnene, som vidner om, hvilken kamp hun kæmpede for at komme i skole.

- Men min far sagde altid, at vi skulle ikke opfylde deres ønske om at skræmme os fra at gå i skole. Jeg vidste godt, det var farligt, men jeg kunne ikke stoppe. Man kan ikke gøre en forskel uden at lære noget - ved bare at være hjemme, blive gift tidligt og få syv til ti børn. Den eneste måde at ændre folks tankegang er ved at lære dem noget, slår hun fast.

En, to, tre gange blev Zainab stoppet.

- Jeg var omkring 11 år og på vej i skolen. En mand kom kørende på motorcykel. Man kan altid kende Taleban, de havde sådan et tæppe omkring sig og en bestemt turban på. Han stoppede mig og tog tæppet til side og viste mig sit gevær.

"Jeg vil ikke se dig gå i skole igen", lød ordren.

Men det gjorde hun. Et par dage senere blev Zainab stoppet igen, og tredje gang var truslen ikke til at tage fejl af.

"Hvis jeg ser dig igen, siger jeg ingenting. Så slår vi dig ihjel og hele din familie ihjel."

- Jeg rystede over hele kroppen og kunne ikke sige noget som helst.

Efter 7. klasse blev Zainab hjemmeundervist.

Flugten

Det er sommeren 2015, og det er aften. Flugten mod Europa startede lige der. Familien blev pakket sammen og sendt over til en af farens venner i en nærliggende by.

- Min far kom først hen til os om morgen. Han brugte natten på at sælge sin lastbil, så han havde penge til en menneskesmugler. Så flygtede vi nat efter nat gennem forskellige landsbyer i forskellige biler, fortæller Zainab om den nat, der ændrede hendes liv for altid.

Over de næste par uger var familien på flugt gennem Afghanistan. De boede ved bekendte på vejen, indtil de kom til Iran. - Fordi vi var der ulovligt, kunne vi ikke bare få et hus. Så vi boede ved nogle afghanere, som lejede huse ud til flygtninge i Iran. Der gik cirka halvanden måned på den måde. Vi var bare inde, for vi kunne ikke gå ud. Hvis vi blev opdaget, ville vi blive sendt tilbage.

Tiden brugte faren på at tjene penge og finde endnu en menneskesmugler, som kunne få familien til Europa. Det lykkedes, men familien på seks var for stor. Så de måtte deles. Det blev 14-årige storesøster Zainab, som skulle af sted først. Sammen med en iransk familie på flugt skulle hun krydse grænsen til Rusland og vente 14 dage der på at blive genforenet med resten af sin familie.

- Han snød min far. Jeg boede med den fremmede familie i en lejlighed i Rusland. Jeg spurgte manden hver dag, hvornår kommer min familie?. Til sidst sagde han:

Du skal ikke spørge mere, de kommer ikke, sådan er de'.

Og så fik den 14-årige pige et umuligt ultimatum.

"Du kan blive her, så overlader jeg dig til to andre menneskesmuglere, som kan gøre med dig, hvad de vil. Eller du kan rejse med den iranske familie til igennem Rusland til Europa".

- Vi rejste to måneder gennem Rusland og en masse andre lande. Nogle gange i bil, men ofte gik vi bare. Altid om natten over bjerge og igennem skove og marker. Jeg havde ingenting med. Intet. Ikke engang sneakers. Bare sandaler. Jeg anede ikke, hvor jeg var, og jeg turde ikke spørge, fortæller hun.

To poser nyt tøj

Godt nok havde Zainab en taske på ryggen. Men den var tom. Det eneste, hun havde med, var et stykke papir med hendes kusines telefonnummer i Sverige. Efter cirka tre måneder op gennem Europa blev Zainab i november måned afleveret på en politistation i København.

- Smugleren sagde til mig: Det her er Sverige.

- Jeg var virkelig bange. Jeg følte mig kriminell, og de kiggede mærkeligt på mig. Jeg gav politiet min kusines nummer og bad dem få hende til at hente mig, men det kan man ikke, forklarede de.

Herfra blev Zainab sendt først på børneasylcenter i Vestervig et par uger og derefter til Thisted, hvor hun var i fire måneder. For første gang i snart et halvt år kunne den 14-årige pige få rent tøj på kroppen et bad og noget ordentligt at spise.

- Personalet var søde. Jeg fik to poser med nyt tøj. Jeg var så glad og lykkelig. Der var både sneakers og støvler. Og en jakke som var lidt for stor. Men det gjorde ikke noget. Jeg tænkte bare wow, det er næsten for meget, fortæller hun, mens øjnene lyser op i et varmt smil.

- Jeg tog et bad og skiftede tøj, det var meget lang tid siden, jeg havde været i bad. Jeg vaskede mig i floder, hvis jeg kunne, men det er jo ikke det samme. Jeg havde heller ikke fået ordentlig mad i flere måneder. Kun et stykke brød en gang imellem og nogle gange slet ikke noget, fortæller hun.

Tryk, men alene

Zainab var endelig tryk. Her i Thisted var ingen krig, ingen Taleban med maskingeværer eller menneskesmuglere. Men der var heller ingen familie. Efter fire måneder i Nordjylland blev hun sendt til Juelsminde og blev indkvarteret i et hus for uledsagede flygtningepiger under 18. Her boede hun de næste to år. Gik i skole og lærte dansk, fik venner og søgte job. Men hun var alene, og hver dag søgte hun efter sin familie. Hver dag uden held.

- Jeg gjorde det til min opgave at gå ind på Facebook hver dag og søge efter mine søskendes navne. Uvisheden var forfærdelig. Jeg vidste ikke, hvor de var, eller om de var døde.

- Men en dag opdagede jeg et billede, som jeg selv havde taget af mine tvillingsøstre. Billedet var på en facebookprofil med min anden søsters navn. Jeg skrev med det samme. "Alina, er det dig?"

Der gik to dage, før svaret kom. "Ja, det er mig".

Familien havde været strandet uden internet eller telefoner i Iran i to år, men var endelig kommet til Tyrkiet og kommet på nettet.

- Når man leder efter nogen i så mange år, troede jeg næsten ikke, at det var virkeligt, at det var dem. Jeg blev glad, men også bange for at miste dem igen.

Men det gjorde hun ikke. Et par måneder efter var Zainab i Tyrkiet og besøge familien sammen med sine danske værger.

- Jeg troede, det var en drøm og blev ved med at knibe mine tvillingsøstre i

kinderne for at mærke, om de virkelig var der, fortæller hun.

Startede i gymnasiet

I sommeren 2018 fik Zainab familiesammenføring, og hele familien flyttede til Danmark. Det var samme sommer, hun startede på gymnasiet. Og i tirsdags fik hun så sin studenterhue, klar til næste kapitel i sit liv.

- Det er vildt, at jeg er student nu, vildt der er gået så stærkt. Det er en følelse af lettelse på den ene side, men jeg kommer også til at savne min klasse. Vi har haft et virkelig godt forhold til hinanden i klassen, vi var kun 16, så jeg kommer til at savne både dem og undervisningen og lærerne og alle de sjove ting, siger hun med et stolt smil og tager en lille tænkepause.

- Det er underligt for mig, at unge mennesker i Danmark er så skoletrætte, der er en kæmpe stor forskel på Danmark og Afghanistan. Jeg ville ønske de unge i Afghanistan havde de uddannelsesmuligheder, som man har her, hold da op, det er stort. Tænk hvis vi havde det, så kunne vi gøre noget for vores land. Den chance for uddannelse, som Zainab har fået her i Danmark, har hun tænkt sig at bruge, på at hjælpe, hvor der er mest brug for det. Siden første klasse har drømmen været at blive læge. Og med studenterhuen i hus er hun nu et skridt tættere. Efter sommerferien er det planen, at hun starter på medicinstudiet i Aarhus, og derfra skal hun ud i verden.

- Jeg har set så mange soldater dø, fordi de var sårede, og der ikke var nogen læger. Så jeg vil gerne være læge og kirurg hos Læger uden Grænser og arbejde i militærområder. Det er selvfølgelig følelsesmæssigt hårdt, men jeg er vokset op med krig, og derfor vil jeg gerne være med til at kurere det og fjerne lidt af sårene. Bare gøre en lille forskel.

Sover med lyset tændt

Det er i dag fem år siden, 20-årige Zainab blev afleveret på en politistation i København. Hun taler flydende dansk, tørklædet er væk og studenterhuen med "Zainab Ahmadi" broderet med guld på kanten sidder perfekt på det lange sorte hår. Hun er glad og meget langt væk hjemmefra, på godt og ondt. For Zainab er Afghanistan nemlig meget andet end bomber og Taleban.

- Intet andet sted i verden kan være ens hjemland. Jeg savner den følelse af at være hjemme. Jeg er her fysisk, men mentalt bor jeg stadig i Afghanistan. Jeg er i sikkerhed her, og det er godt. Men jeg tænker på alle dem, som stadig er dernede og er i fare. Jeg kan ikke lade være med at tænke på de børn, som ikke går i skole, så føler jeg mig magtesløs.

- Jeg er vokset op med bomber og eksplosioner, men også med vores smukke gade, hvor vi boede. Den savner jeg. Med de store træer og små floder på begge sider - duften af blomsterne. Jeg ville gerne flytte tilbage, hvis der var fred, siger hun. For den 20-årige student er fremtiden dog i Danmark, i hvert fald for nu. Det er trygt og godt, men fortiden har også sin berettigelse.

- Jeg vil ikke forestille mig mit liv uden min fortid, for den har også gjort mig til den, jeg er blevet. Den er en del af mit liv, og jeg kan ikke lukke mine øjne for den. Selvom jeg er kommet til Danmark, kan jeg ikke starte fra nul. Og jeg sover stadig med lyset tændt.

Fra bomber, taleban og menneskesmuglere til studenterhuer og veninder. Livet har ændret sig meget, siden 20-årige Zainab Ahmadi kom til Danmark som uledsaget flygtning fra Afghanistan for fem år siden. Foto: Morten Pape

Da 20-årige Zainab Ahmadi kom til Danmark som uledsaget flygtning fra Afghanistan for fem år siden, var det uden hendes mor Hakima, far Ziyauilhaq og tre søstre. Og det skulle tage over to år, før familien blev genforenet. Nu bor de sammen i i Barrit, og Zainab kan kalde sig student. Foto: Morten Pape

Zainab var på forsiden af Horsens Folkeblad lørdag d. 26. juni – og inde i avisen var der på side 22 og 23 under "Hedensted" en artikel, der fortalte om, hvad hun i sin tid flygtede fra i Afghanistan.

